

Název šablony: V/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0642
Číslo materiálu	VY_52_INOVACE_KDE3-4_57
Název školy	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, příspěvková organizace Československá 40, Ostrava
Autor	PhDr. Hana Adámková Heidrová, Ph. D.
Předmět	Dějiny kultury
Tematický celek	Umění novověku
Ročník	4. ročník JKO
Datum tvorby	25. 11. 2012
Anotace	Prezentace – Benátské malířství
Metodický pokyn	Lze použít k výkladu a k opakování látky
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Benátské malířství

Benátská škola

- *školy* – kolem mistrů se soustřeďovali žáci;
škola florentská, ferrarská, padovská, benátská.
Ve vrcholné renesanci stojí v čele školy *římská, florentská a benátská* = skvělá práce s barvou a světlem = benátský kolorismus
- zlatý věk *benátské malby* představují:
 - Giorgione
 - Tizian
 - Veronese
 - Tintoretto

Giorgione (1477-1510)

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí © 1999-2012 Martina Glenn na
www: http://www.artmuseum.cz/reprodukce2_pohled.php?dilo_id=5619

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí © 1999-2012 Martina Glenn na
www: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=433

- učil se u G.Belliniho
- setkal se s Leonardem
- používal šerosvit i sfumato
- giorgionismus = něžná krása, přirozený šerosvit, soulad člověka s přírodou
- *Judita(1504)*

Giorgione (1477-1510)

- *Bouře (asi 1505)* –
zobrazené postavy
se vymykají logice,
oblečený mladý
muž, akt ženy,
kojící dítě a bouřka
s bleskem
 - důležitá je
atmosféra obrazu
 - první krajinomalba
v historii
západního
malířství

Giorgione (1477-1510)

- *Spící Venuše (1510)* – ležící cudná Venuše uprostřed přírody; nevinná líbeznost; často napodobována (inspirovala i Tiziana)

Giorgione (1477-1510)

- *Venkovský koncert* (1508-09) – nemá nutit k rozumovému rozvažování, ale být pastvou pro oči – smyslová kvalita barev (inspiroval E. Maneta k Snídani v trávě)

Tizian (Tiziano Vecellio) (1488/90-1576)

- pracoval v dílně G. Belliniho
- ovlivněn Giorgionem; otevřeli si společnou dílnu
- během života velmi ceněn a oslavován; pracoval pro významné šlechtice a panovníky Evropy – kardinály, vévody, dóžete
- za jeho plátna objednavatelé platili astronomické částky, v dílně zaměstnával agenty pro styk s veřejností
- dobrý obchodník, již v 35 letech byl finančně zajištěný
- maloval pro Benátky a šlechtické dvory ve Ferrare i rodinu Gonzagových na dvoře v Mantově

Tizian – *Karel V. na koni*

- osobní malíř Karla V.
- spolupráci s císařským dvorem začal v roce 1530
- Karel se stal Tizianovým hlavním patronem
- v roce 1533 mu udělil rytířský titul Zlaté ostruhy

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Carlos_V_en_M%C3%BChlberg,_by_Titian,_from_Prado_in_Google_Earth.jpg)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Carlos_V_en_M%C3%BChlberg,_by_Titian,_from_Prado_in_Google_Earth.jpg

Tizian – *Danae* (1544-45)

- mytologický námět
- Danae přijímá Dia v podobě zlatého deště
- kontrast postav

Tizian – *Portrét Giulia Romana*

- portréty
- autoportréty (viz)
- portréty panovníků, šlechticů
- *Portrét Giulia Romana (kolem 1536)*
 - *skoro barokní temnosvit*

Tizian – *Venuše urbinská*

Venuše urbinská (1538; *Venuše s psíkem*) – bohyně je zobrazena v podobě vznešené benátské dámy

Tizian – *Bacchus a Ariadna*

- *Bacchus a Ariadna*
(1522-23)
 - promyšlená kompozice
 - barvy

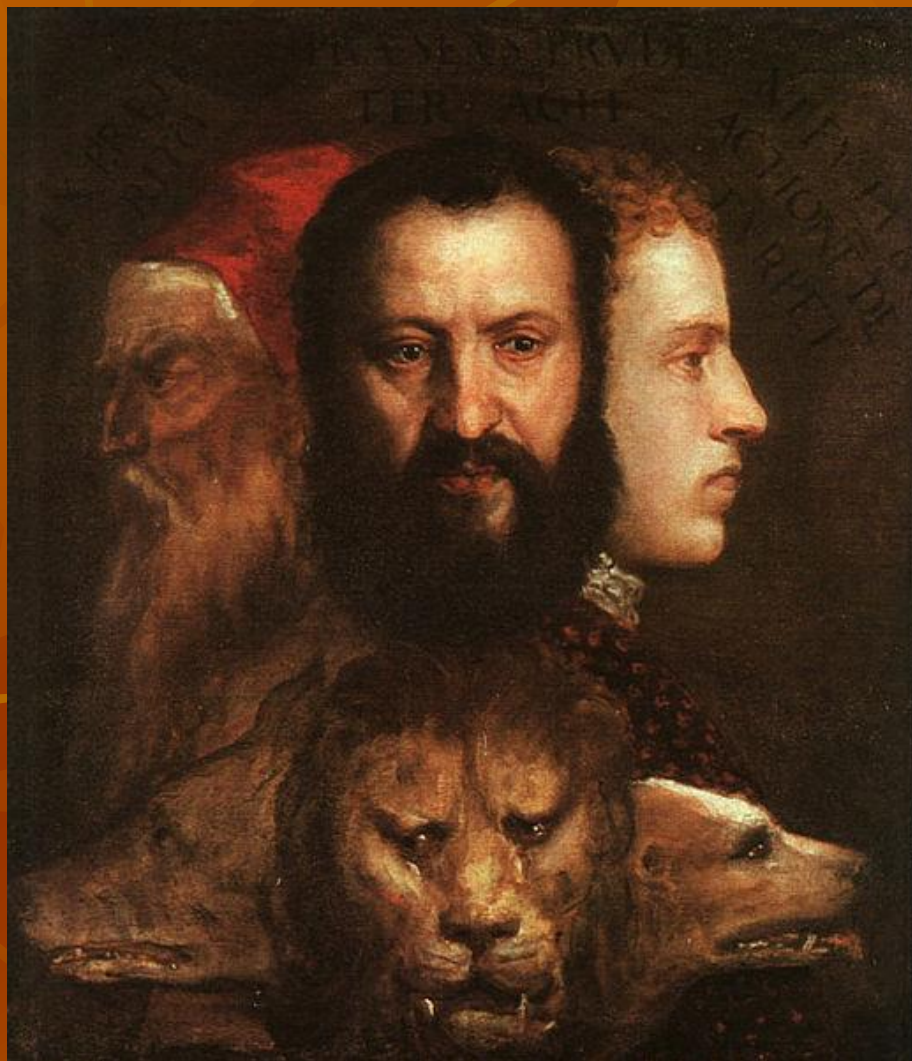
[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Titian_Bacchus_and_Ariadne.jpg&filetimes
tamp=20100528013116](http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Titian_Bacchus_and_Ariadne.jpg&filetimes&=20100528013116)

Tizian – *Apollon a Marsyas*

- *Apollon a Marsyas* (1570-75) – král Midas (autoportrét) truchlí nad krutostí Apollónovou a přemýšlí o smyslu života

Tizian – *Alegorie rozvahy*

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Tizian_310.jpg&fileti
mestamp=20110119011550](http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Tizian_310.jpg&fileti_mestamp=20110119011550)

Alegorie rozvahy (1565-1570)

Tizian (Tiziano Vecellio) (1488/90-1576)

- v roce 1545 se přestěhoval do Říma, kde byl pro něj pronajat byt s výhledem na Vatikánské zahrady
- ve své pozici nahradil Michelangela
- v Římě studoval nová i stará umělecká díla zblízka a pod vlivem svých dojmů namaloval úžasné portréty církevních hodnostářů
- *Pavel III.*

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Creativ Commons na [www:
http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Tizian_Paul_III.jpg&fileti
mestamp=20110118142813](http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Tizian_Paul_III.jpg&fileti_mestamp=20110118142813)

Tizian (Tiziano Vecellio) (1488/90-1576)

- svým brilantním uměním položil základy renesance a stal se vzorem pro díla Velázquez, Rubense, Rembrandta, Goyi i Delacroixe
- postupně u něj převažuje červenohnědá barva
- Tizian zemřel zcela sám a opuštěn 27. srpna 1576 v Benátkách (benátský senát se proti všem morovým opatřením rozhodl nepohřbít jej v hromadném hrobě, nýbrž podle jeho posledního přání v kostele Santa Maria Gloriosa dei Frari)

Paolo Veronese (Paolo Cagliari)

(1528-1588)

- malíř velkolepých podívaných a hostin
- dokázal výtečně využívat barvy, hlavně pak kombinace světlých tónů a bohatých odstínů jasných barev
- byl mistrem vyprávění příběhu, ať již na alegorická, historická nebo náboženská témata
- zakládal si hlavně na detailním vypracování bohatých kostýmů, kožešin a klenotů
- vedle elegantně oděných hlavních postav obrazů se na Veronesových plátnech setkávaly společnosti dvořanů, hudebníků, vojáků, koní, psů nebo opic, většinou v prostředí magické monumentální architektury nebo malebné krajiny poblíž Benátek

Paolo Veronese – *Hostina v domě Léviho*

- *Hostina v domě Léviho* (1573) – Benátky; problémy s inkvizicí (šašci, kurtizány, opilci)

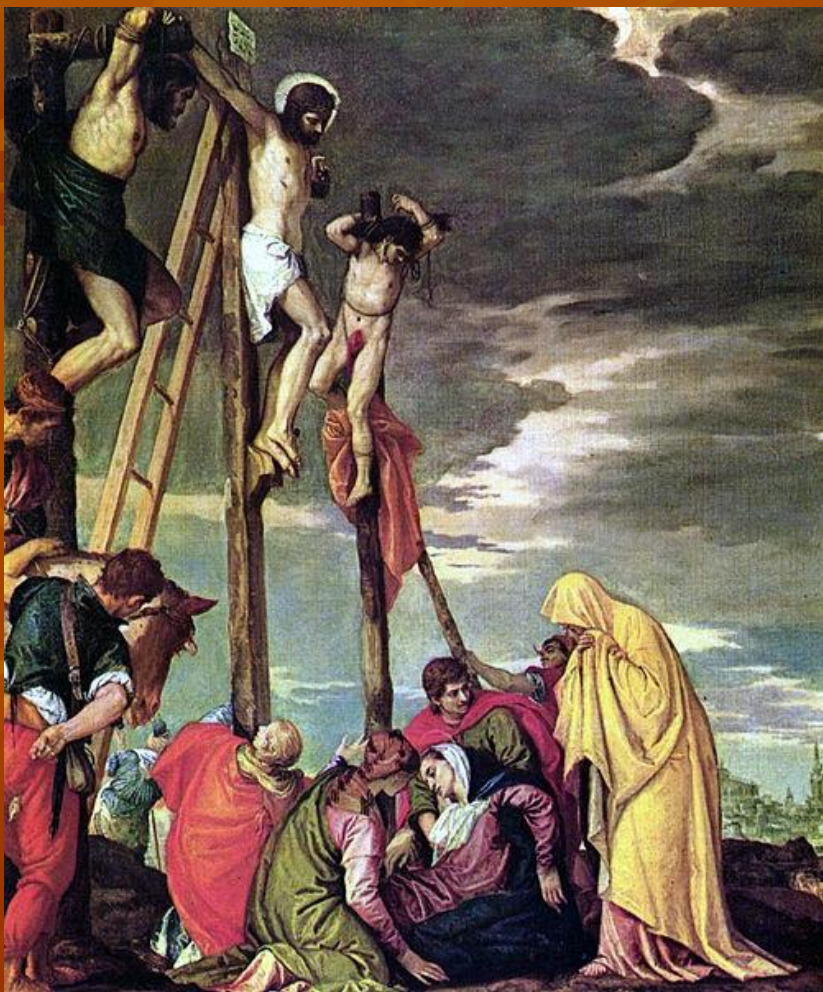

Paolo Veronese – *Svatba v Káni*

- *Svatba v Káni Galilejské* (1563) – v Louvru; přes 100 postav; Veronese s violou, Tizian; výpravná scénérie, balustrády, sloupořadí, perspektivní chodby

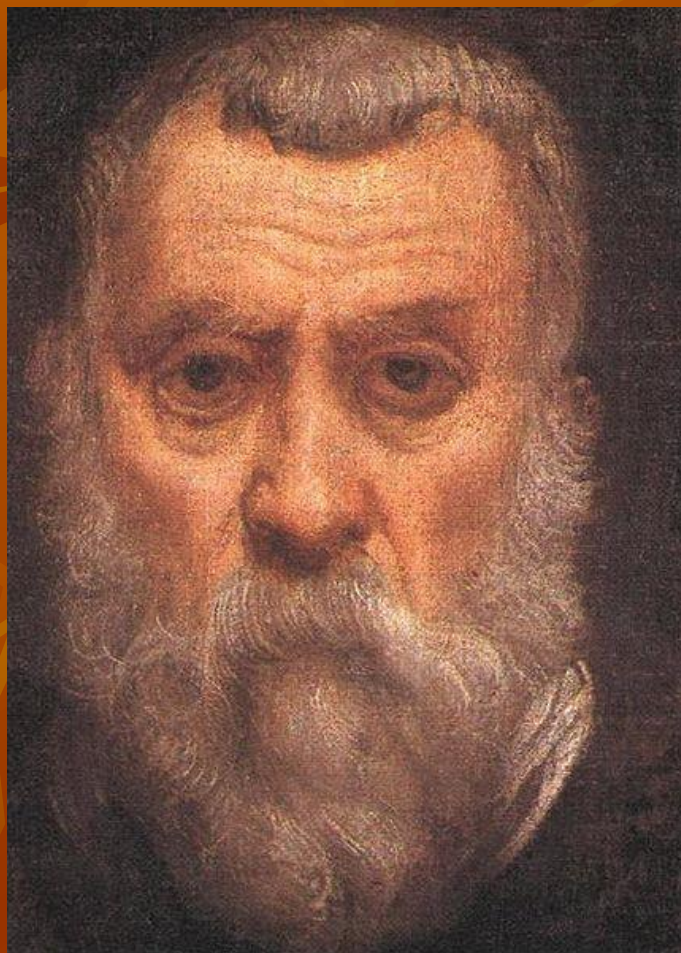
Paolo Veronese - *Kalvárie*

- kompozice obrazu
- postava ve žlutém plášti – symbolika barev /žlutá – negativní; zrada/

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Paolo_Veronese_010.jpg](http://fr.wikipedia.org/wiki/Fichier:Paolo_Veronese_010.jpg)

Tintoretto (Jacopo Robusti) 1518-1594

- představitel pozdní renesance
- vlastní malířská dílna
- na zdi měl své motto:
*„Kresba
Michelangelova a barva
Tizianova“*

[cit. 2012-11-25]. Dostupné pod licencí Public domain na [www:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tintorettoselfportrait.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tintorettoselfportrait.jpg)

Tintoretto - *Svatý Jiří a drak (1570)*

- dramatické kompozice; prudké, afektované pohyby, dramatické světelné akcenty směřují už do baroka

Tintoretto – *Nalezení těla sv. Marka*

- *Nalezení těla sv. Marka (1548)*
 - v kostele Angeli na ostrově Murano

Tintoretto – *Poslední večeře* (1594)

Tintoretto - *Ráj*

- vrcholným dílem Tintorettova života je jeho poslední významný obraz, rozměrný *Ráj* (o velikosti 22×7 m), největší malba na plátně

Tintoretto – *Zuzana v lázni* (1570)

- *Zuzana v lázni* –
zvlněné linie,
nazlátlé tóny,
detaily (toaletní
potřeby); tělo plné
světla (proporce
studoval u
Michelangelových
soch)

Opakování

- 1. Uved'te, kteří malíři patří do *benátské školy*.
- 2. V čem je hlavní přínos benátských malířů?
- 3. Přibližte význam Tiziana, charakteristické znaky jeho malby a obvyklé žánry a témata.
- 4. Přiřad'te k následujícím obrazům autory:
 - A) Svatba v Káni galilejské
 - B) Venkovský koncert
 - C) Zuzana v lázni
 - D) Venuše urbinská